

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАУКОВИЙ ЧАСОПИС
НПУ імені М. П. Драгоманова

Серія 20
БІОЛОГІЯ
Випуск 5

КИЇВ – 2013

УДК 57
ББК 28.0
Н 34

НАУКОВИЙ ЧАСОПИС НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія № 20. Біологія: 36. наукових праць. – К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2013. - № 5. – 267 с.

**Затверджено Президією ВАК України як фахове видання з біологічних наук
(Постанова № 1-05/2 від 10.03.2010 р.).**

Збірник містить наукові праці з теоретичних та прикладних проблем ботаніки, зоології, екології, фізіології рослин, тварин і людини, валеології, а також з історії біологічної науки.

Державний комітет телебачення і радіомовлення України. Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ № 8826 від 01.06.2004р.

Редакційна рада :

В. П. Андрущенко	доктор філософських наук, професор, академік НАПН України, ректор НПУ імені М.П. Драгоманова (<i>голова Редакційної ради</i>)
А. Т. Авдієвський	Почесний доктор, професор, академік НАПН України
В. П. Бех	доктор філософських наук, професор
В. І. Бондар	доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України
Г. І. Волинка	доктор філософських наук, професор, академік НАПН України (<i>заступник голови Редакційної ради</i>)
В. Б. Євтух	доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України
П. В. Дмитренко	кандидат педагогічних наук, професор
І. І. Дробот	доктор історичних наук, професор
М. І. Жалдак	доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України
Л. І. Мацько	доктор філологічних наук, професор, академік НАПН України
О. С. Падалка	доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України
В. М. Синьов	доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України
М. І. Шкіль	доктор фізико-математичних наук, професор, академік НАПН України
М. І. Шут	доктор фізико-математичних наук, професор, академік НАПН України
О. Г. Ярошенко	доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України

Відповідальний редактор

В. М. Бровдій – доктор біологічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України

Відповідальний секретар

О. В. Пархоменко – кандидат біологічних наук, доцент

Редакційна колегія:

Акімов І.А. -	член-кореспондент НАН України, доктор біологічних наук, професор, директор Інституту зоології імені І.І.Шмальгаузена НАН України
Волошина Н.О. -	доктор біологічних наук, доцент, завідувачка кафедри екології НПУ імені М.П. Драгоманова
Дідух Я.П. -	член-кореспондент НАН України, доктор біологічних наук, професор, завідувач відділу екології Інституту ботаніки імені М.Г.Холодного НАН України
Ісаєнко В. М.-	доктор біологічних наук, професор, директор Інституту перепідготовки та підвищення кваліфікації НПУ імені М. П. Драгоманова (заступник відповідального редактора)
Кучеров І.С. -	доктор біологічних наук, професор кафедри анатомії, фізіології і шкільної гігієни НПУ імені М.П.Драгоманова
Монченко В.І. -	академік НАН України, доктор біологічних наук, професор, завідувач відділу безхребетних Інституту зоології імені І.І. Шмальгаузена НАН України
Плиска О.І. -	доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри анатомії, фізіології і шкільної гігієни НПУ імені М.П.Драгоманова
Серебряков В.В. -	доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри зоології Київського національного університету імені Т.Г. Шевченка
Чопик В.І. -	доктор біологічних наук, професор кафедри екології НПУ імені М.П. Драгоманова
Чорний І.Б. -	кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри ботаніки НПУ імені М.П. Драгоманова

Схвалено рішенням Вченої ради НПУ імені М.П.Драгоманова

©Автори статей, 2013

© НПУ імені М.П.Драгоманова, 2013

БОТАНІКА

Науковий часопис Національного
педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.
Серія 20. Біологія. – 2013. – випуск 5. – С. 3 – 9

УДК 633.88, 615.32

Я.Я. Павлишак, Н.К. Коваль, В.С. Кавчак

Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка,
Дрогобич, вул. Шевченка 23, 82100

ПОШИРЕННЯ ДИКОРΟΣЛИХ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН НА ТЕРИТОРІЇ КУРОРТУ «СХІДНИЦЯ» ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Рослинні ресурси, лікарські рослини, курорт «Східниця», рясність, червонокнижні види.

Збалансоване використання природних ресурсів фіторізноманіття нині є важливою метою політики на національному і міжнародних рівнях. Дослідження поширення та ресурсів рослин як складових біорізноманіття має важливе значення для збереження і збалансованого використання фітобіоти, передусім за умов надмірного прямого чи опосередкованого використання природних рослинних ресурсів, яке призвело до виснаження ресурсів багатьох видів [5].

Сьогодні накопичена велика кількість різнопланової інформації з флори, рослинності та природних рослинних ресурсів України. Необхідно проаналізувати наявну інформацію, дослідити особливості стану ресурсів видів дикорослих лікарських рослин в конкретних регіонах та створити стійку і, водночас, гнучку систему управління національними фіторесурсами. Для забезпечення збалансованого використання сировинних ресурсів на місцевому та державному рівнях необхідно розробити наукове обґрунтування оптимізації використання та охорони наявних рослинних ресурсів. Досягти цього можна тільки одним шляхом – дослідження стану ресурсів сировинних видів, розробка і впровадження рекомендацій по їх сталому використанню з урахуванням можливостей відтворення і розробка прогнозу стану фіторесурсів у взаємозв'язку зі змінами середовища [3].

Стан природних ресурсів виду рослин визначається, з одного боку, його наявністю на певній території, з іншого – ступенем використання (прямого чи опосередкованого). Для забезпечення гармонійного регулювання використання цих ресурсів важливо з'ясувати наявність та поширення тих чи інших видів у регіоні. Такі дослідження сприяють встановленню об'єктивності інформації щодо природних фітосировинних записів і розробленню заходів з оптимізації їх використання чи охорони.

Завдяки різноманітності ландшафтів та екосистем, Українські Карпати є одними з найбагатших за фіторізноманіттям в Україні. Проте дотепер тут не встановлений видовий і систематичний склад дикорослих лікарських рослин, не вивчений стан ресурсів сировинних видів. У зв'язку з цим, проведення таких досліджень є актуальним серед сучасних наукових проблем у галузі збереження навколишнього природного середовища.

Метою роботи є вивчення поширення дикорослих лікарських рослин на території курорту «Східниця» Львівської області.

Матеріал і методи досліджень

Польові дослідження проводили протягом 2011 – 2012 рр. маршрутним методом в кілька етапів:

1. Рекогносцирувальний: вивчення особливостей місцевості та основних типів рослинності:

- 1.1. Попередня підготовка переліку видів рослин;
- 1.2. Аналіз стану використання ресурсів досліджуваних видів у регіоні;
- 1.3. Аналіз репрезентованості кожного окремого виду в регіоні;
- 1.4. Визначення термінів та обсягів виконання робіт з оцінки ресурсів.

2. Детально-маршрутний етап: збір та опрацювання гербарного матеріалу, складання списку рослин досліджуваної території, опис представників окремих родин.

Для визначення рясності, за якою можна визначити ступінь участі особин виду в ценозі, застосовували окомірний метод прямого обліку. Такий облік звичайно проводять за шкалою чисельності виду у фітоценозі, зокрема, за шкалою, запропонованою О. Друде [2].

Результати досліджень та їх обговорення

На основі вивчення і узагальнення літературних даних [1, 4, 5, 7], зібраних матеріалів складений конспект флори лікарських рослин курорту «Східниця».

На підставі зібраного матеріалу під час польових досліджень, вивчення існуючих гербарних зборів і літературних джерел ми встановили на курорті „Східниця” 82 види дикорослих лікарських рослин. Нижче, в таблиці 1, наводимо список видів рослин по родинях, з вказівкою на їх рясність.

Таблиця 1

Дикорослі лікарські рослини та їх рясність на території курорту «Східниця»
Львівської області

№ з/п	Вид	Родина	Рясність за Друде [2]
1	2	3	4
1	Акація біла (<i>Robinia pseudoacacia</i> L.)	Бобові (Fabaceae)	Cop 3
2	Алея лікарська (<i>Althaea officinalis</i> L.)	Мальвові (Malvaceae)	Sp
3	Барбарис звичайний (<i>Berberis vulgaris</i> L.)	Барбарисові (Berberidaceae)	Cop 2
4	Барвінок малий (<i>Vinca minor</i> L.)	Барвінкові (Aporcynaceae)	Cop 1
5	Белладонна лікарська (<i>Atropa belladonna</i> L.)	Пасльонові (Solanaceae)	Sol
6	Білоцвіт весняний (<i>Leucojum vernum</i> L.)	Амарилісові (Amaryllidaceae)	Sp

БОТАНІКА

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
7	Буркун лікарський (Melilotus officinalis (L.) Desr.)	Бобові (Fabaceae)	Cop 1
8	Бузина чорна (Sambucus nigra L.)	Бузинові (Sambucaceae)	Cop 3
9	Вербозілля звичайне (Lysichiton vulgaris L.)	Первоцвіті (Primulaceae)	Cop 1
10	Вероніка лікарська (Veronica officinalis L.)	Ранникові (Scrophulariaceae)	Cop 3
11	Волошка синя (Centaurea cyanus Dost.)	Складноцвіті (Asteraceae)	Cop 1
12	Гадючник шестипелюстковий (Filipendula vulgaris Moench)	Розові (Rosaceae)	Cop 1
13	Гіркокаштан звичайний (Aesculus hippocastanum L.)	Гіркокаштанові (Hippocastanaceae)	Cop 3
14	Гірчак зміїний (Polygonum bistorta L.)	Гречкові (Polygonaceae)	Cop 2
15	Глечики жовті (Nuphar lutea (L.) Sm.)	Лататтєві (Nymphaeaceae)	Sol
16	Глід колючий (Crataegus oxyacantha L.)	Розові (Rosaceae)	Cop 3
17	Горобина звичайна (Sorbus aucuparia L.)	Розові (Rosaceae)	Cop 3
18	Гравілат міський (Geum urbanum L.)	Розові (Rosaceae)	Cop 3
19	Гравілат річковий (Geum rivale L.)	Розові (Rosaceae)	Cop 3
20	Деревій звичайний (Achillea millefolium L.)	Складноцвіті (Asteraceae)	Cop 3
21	Дерен справжній (кизил) (Cornus mas L.)	Деренові (Cornaceae)	Cop 2
22	Дзвоники персиколісті (Campanula persicifolia L.)	Дзвоникові (Campanulaceae)	Sp
23	Дивина густоквіткова (Verbascum thapsiforme Schrad.)	Ранникові (Scrophulariaceae)	Cop 2
24	Дріоптерис чоловічий (Dryopteris filix-mas (L.) Schott)	Багатоніжкові (Dryopteridaceae)	Cop 1
25	Дягель лікарський (Angelica archangelica L.)	Зонтичні (Apiaceae)	Cop 2
26	Еритроній собачий зуб (Erythronium dens-canis L.)	Лілійні (Liliaceae)	Sol
27	Живокіст лікарський (Symphytum officinale L.)	Шорстколисті (Boraginaceae)	Cop 3
28	Жовтець повзучий (Ranunculus repens L.)	Жовтецеві (Ranunculaceae)	Cop 2
29	Зірочник лісовий (Stellaria nemorum L.)	Гвоздикові (Caryophyllaceae)	Cop 1
30	Зірочки маленькі (Gagea lutea (L.) Ker-Gawl)	Лілійні (Liliaceae)	Cop 2
31	Звіробій звичайний (Hypericum perforatum L.)	Звіробійні (Hypericaceae)	Cop 3
32	Іван-чай вузьколистий (Epilobium angustifolium L.)	Онагрові (Onagraceae)	Cop 1
33	Калина звичайна (Viburnum opulus L.)	Калинові (Viburnaceae)	Cop 2
34	Квасениця звичайна (Oxalis acetosella L.)	Квасеницеві (Oxalidaceae)	Cop 3
35	Кмин звичайний (Carum carvi L.)	Зонтичні (Apiaceae)	Cop 3
36	Конвалія звичайна (Convallaria majalis L.)	Конвалієві (Convallariaceae)	Sp
37	Конюшина лучна (Trifolium campestre Schreb.)	Бобові (Fabaceae)	Soc
38	Конюшина повзуча (Trifolium repens L.)	Бобові (Fabaceae)	Cop 3
39	Копитняк європейський (Asarum europaeum L.)	Хвилівникові (Aristolochiaceae)	Soc
40	Королиця звичайна (Leucanthemum vulgare Lamb.)	Складноцвіті (Asteraceae)	Cop 3
41	Коронарія зозуляча, зозулин цвіт (Coronaria flos-cuculi L.)	Гвоздикові (Caryophyllaceae)	Cop 1
42	Косарик черепитчастий (Gladiolus imbricatus L.)	Півникові (Iridaceae)	Sol
43	Кремена лікарські (підбіл лікарський) (Andromeda polifolia L.)	Складноцвіті (Asteraceae)	Cop 1
44	Кропива дводомна (Urtica dioica L.)	Кропивні (Urticaceae)	Cop 1
45	Крушина ламка (Frangula alnus Mill.)	Жостерові (Rhamnaceae)	Sp
46	Купальниця європейська (Trollius europeus Crantz)	Жовтецеві (Ranunculaceae)	Cop 2
47	Кульбаба лікарська (Taraxacum officinale)	Складноцвіті (Asteraceae)	Cop 1

1	2	3	4
48	Купина лікарська (<i>Polygonatum multiflorum</i> L.)	Рускусові (<i>Ruscaceae</i>)	Sp
49	Латаття біле (<i>Nymphaea alba</i> L.)	Лататтєві (<i>Nymphaeaceae</i>)	Sol
50	Лопух справжній (<i>Arctium lappa</i> L.)	Складноцвіті (<i>Asteraceae</i>)	Cop 3
51	Льонок звичайний (<i>Linaria vulgaris</i> Mill.)	Ранникові (<i>Scrophulariaceae</i>)	Cop 3
52	Маренка запашна (<i>Asperula cynanchica</i> L.)	Маренові (<i>Rubiaceae</i>)	Sp
53	Материнка звичайна (<i>Origanum vulgare</i> L.)	Губоцвіті (<i>Lamiaceae</i>)	Cop 1
54	Медунка темна (<i>Pulria officinalis</i> L.)	Шорстколисті (<i>Boraginaceae</i>)	Cop 2
55	М'ята перцева (<i>Mentha piperitas</i>)	Губоцвіті (<i>Lamiaceae</i>)	Cop 3
56	Наперстянка великоцвіта (<i>Digitalis grandiflora</i> Mill.)	Ранникові (<i>Scrophulariaceae</i>)	Sol
57	Нечуй-вітер волохатенький (<i>Xenthium spinosum</i> L.)	Складноцвіті (<i>Asteraceae</i>)	Cop 2
58	Обліпіха крушиноподібна (<i>Hippophae rhamnoides</i> L.)	Маслинкові (<i>Elaeagnaceae</i>)	Cop 3
59	Очерет звичайний (<i>Phragmites communis</i> Trin.)	Злакові (<i>Poaceae</i>)	Cop 3
60	Парило звичайне (<i>Agrimonia eupatoria</i> L.)	Розові (<i>Rosaceae</i>)	Cop 1
61	Перстач гусячий (<i>Potentilla anserina</i> L.)	Розові (<i>Rosaceae</i>)	Cop 1
62	Перстач прямостоячий (<i>Potentilla erecta</i> L.)	Розові (<i>Rosaceae</i>)	Cop 1
63	Печіночниця звичайна (<i>Hepatica nobilis</i> Mill.)	Жовтецеві (<i>Ranunculaceae</i>)	Cop 3
64	Первоцвіт весняний (<i>Primula veris</i> L.)	Первоцвіті (<i>Primulaceae</i>)	Sp
65	Пижмо звичайне (<i>Tanacetum vulgare</i> L.)	Складноцвіті (<i>Asteraceae</i>)	Cop 1
66	Пізньоцвіт осінній (<i>Colchicum autumnale</i> L.)	Лілійні (<i>Liliaceae</i>)	Cop 1
67	Підсніжник звичайний (<i>Galanthus nivalis</i> L.)	Амарилісові (<i>Amaryllidaceae</i>)	Cop 2
68	Плющ звичайний (<i>Hedera helix</i> L.)	Аралієві (<i>Araliaceae</i>)	Soc
69	Подорожник великий (<i>Plantago major</i> L.)	Подорожникові (<i>Plantaginaceae</i>)	Cop 3
70	Приворотень звичайний (<i>Alchemilla glabra</i> L.)	Розові (<i>Rosaceae</i>)	Sp
71	Проліска дволиста (<i>Scilla bifolia</i> L.)	Лілійні (<i>Liliaceae</i>)	Sp
72	Рогіз вузьколистий (<i>Typha angustifolia</i> L.)	Рогозові (<i>Typhaceae</i>)	Cop 3
73	Родовик лікарський (<i>Sanguisorba officinalis</i> L.)	Розові (<i>Rosaceae</i>)	Cop 3
74	Ряст порожнистий (<i>Corydalis cava</i> L.)	Жовтецеві (<i>Ranunculaceae</i>)	Sp
75	Суниці лісові (<i>Fragaria vesca</i> L.)	Розові (<i>Rosaceae</i>)	Cop 2
76	Талабан польовий (<i>Thlaspi arvense</i> L.)	Хрестоцвіті (<i>Brassicaceae</i>)	Cop 3
77	Терен звичайний (<i>Prunus spinosa</i> L.)	Розові (<i>Rosaceae</i>)	Cop 3
78	Фіалка триколірна (<i>Viola tricolor</i> L.)	Фіалкові (<i>Violaceae</i>)	Cop 1
79	Цикорій звичайний (<i>Cichorium intybus</i> L.)	Складноцвіті (<i>Asteraceae</i>)	Sp
80	Череда три роздільна (<i>Bidens tripartitus</i> L.)	Складноцвіті (<i>Asteraceae</i>)	Cop 2
81	Черемха звичайна (<i>Padus avium</i> Mill.)	Розові (<i>Rosaceae</i>)	Cop 3
82	Чистотіл звичайний (<i>Chelidonium majus</i> L.)	Макові (<i>Papaveraceae</i>)	Cop 1

Примітка: Soc (*socialis*) – 100 – 81 % – рослини зникаються надземними частинами; Cop3 (*copiosae*) – 60 – 81 % – рослини дуже рясні; Cop2 – 40 – 60 % – рослини рясні; Cop1 – 30 – 40 % – рослини досить рясні; Sp (*sparsae*) – 10 – 30 % – рослини рідкі; Sol (*solitariae*) – рослини зустрічаються поодинокі; Un (*unicum*) <1% – одна рослина на площі виявлення.

За шкалою О.Друде, на території курорту «Східниця» дуже рясно зростають 30 видів дикорослих лікарських рослин, рясно – 14 видів, досить рясно – 20 видів, зрідка – 12 видів, зустрічаються поодинокі – 6 видів.

На рисунку 1 наведено % співвідношення рясності видів, за шкалою О.Друде [2].

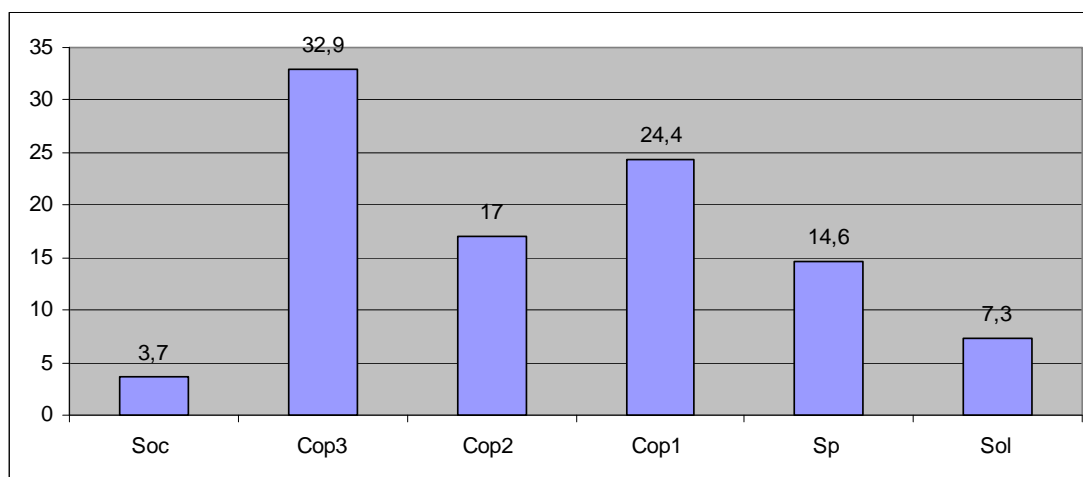

Рис. 1. Співвідношення рясності видів дикорослих лікарських рослин на території курорту «Східниця» (за шкалою О.Друде [2]).

Згідно з результатами досліджень 30 видів лікарських рослин, що зростають на території курорту „Східниця” можна заготовлювати як лікарську сировину. До них належать: акація біла, бузина чорна, вероніка лікарська, гіркокаштан звичайний, глід колючий, горобина звичайна, гравілат міський, гравілат річковий, деревій звичайний, живокіст лікарський, звіробій звичайний, квасениця звичайна кмин звичайний, конюшина лучна, конюшина повзуча, копитняк європейський, королиця звичайна, лопух справжній, льоник звичайний, м'ята перцева, обліпіха крушиноподібна, очерет звичайний, печіночниця звичайна, плющ звичайний, подорожник великий, рогіз вузьколистий, родовик лікарський, талабан польовий, терен звичайний, череуха звичайна.

22 % видів зростають зрідка та поодинокі, тому їх потрібно охороняти.

Абсолютна більшість флори лікарських рослин досліджуваної території представлена покритонасінними, частка яких складає 97,5 %. Вони належать до 2 класів Liliopsida і Magnoliopsida, з 39 родин і 81 виду. Папороті складають всього 1,2% і відіграють незначну роль (табл. 2).

Таблиця 2

Систематична структура флори лікарських рослин курорту «Східниця»

Відділ, клас	Родина		Вид	
	абс. к-сть.	%	абс. к-сть.	%
Папоротепоподобні	1	2,5	1	1,2
Покритонасінні	37	97,5	81	98,8
Клас Magnoliopsida	35	94,9	75	92,6
Клас Liliopsida	2	5,1	6	7,4

З таблиці 2 видно, що лікарські рослини курорту „Східниця” належать до 38 родин. Найбільша кількість видів належить до 12 родин (рис.2). Найчисельнішими є родини *Rosaceae* та *Asteraceae*, частка видів яких складає 28,1 % флори. Поряд з ними домінують родини *Fabaceae*, *Ranunculaceae*, *Liliaceae*, *Scrophulariaceae*, які включають

по 4 види з відсотковою часткою 4,9 %. Шість родин налічують по 2 види (*Caryophyllaceae*, *Lamiaceae*, *Primulaceae*, *Nymphaeaceae*, *Amaryllidaceae*, *Apiaceae*). 26 родин репрезентовані одним видом, серед них *Malvaceae*, *Aposynaceae*, *Solanaceae*, *Polygonaceae*, *Iridaceae*, *Poaceae*, *Brassicaceae* та ін.

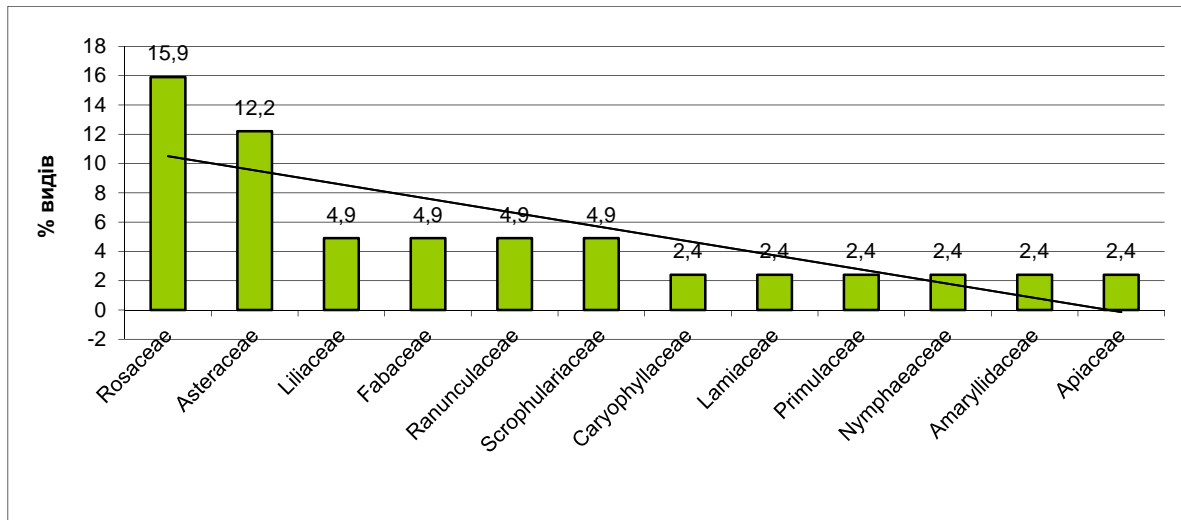

Рис. 2. Родинний спектр лікарських рослин курорту «Східниця»

Висновки

На території курорту «Східниця» Львівської області виявлено 82 види, що належать до 38 родин і двох класів *Liliopsida* і *Magnoliopsida*.

За шкалою О.Друде, дуже рясно зростають 30 видів дикорослих лікарських рослин, рясно – 14 видів, досить рясно – 20 видів, зрідка – 12 видів, а 6 видів зустрічаються поодинокі.

Найчисельнішими є родини *Rosaceae* (15,9%), *Asteraceae* (12,2%), *Fabaceae* (4,9%), *Ranunculaceae* (4,9%), *Liliaceae* (4,9%), *Scrophulariaceae* (4,9%), *Caryophyllaceae* (2,4%), *Lamiaceae* (2,4%), *Primulaceae* (2,4%), *Nymphaeaceae* (2,4%), *Amaryllidaceae* (2,4%), *Apiaceae* (2,4%). 26 родин репрезентовані одним видом (*Malvaceae*, *Aposynaceae*, *Solanaceae*, *Polygonaceae*, *Iridaceae*, *Poaceae*, *Brassicaceae* та ін.).

Антропогенні зміни рослинності та нераціональне ведення заготівель лікарської сировини зумовили зменшення запасів багатьох видів лікарських рослин (зокрема, алтея лікарська, білоцвіт весняний, беладонна лікарська, еритроній собачий зуб, підсніжник звичайний) і вони потребують охорони.

ЛІТЕРАТУРА

1. Екофлора України [відпов. ред. Я.П. Дідух]. – К: Фітосоціоцентр, 2000. – Т. 1. – 480 с.; Т. 2. – 2004. – 480 с.; Т. 3. – 2002. – 496 с.
2. Друде О. Екологія рослин / О.С. Друде // К.: 2003. – 208 с.
3. Кагало О.О. Рідкісні, зникаючі та інші види судинних рослин Львівської області, які потребують охорони / О.О. Кагало, Н.М. Сичак // Наук. осн. збер. біот. різноман.: Темат. зб. ін.-ту екол. Карпат НААН України. – Вип.4. – Львів: Ліга-прес, 2003. – С.47 – 58.
4. Лікарські рослини: Енциклопедичний довідник / Відп. ред. А. М. Гродзінський // К.: Українська Енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1992. – 544 с.

5. Малиновський К. А. Проблема вивчення і охорони популяцій рідкісних видів флори Українських Карпат / К.А. Малиновський, Й. В. Царик // Укр. ботан. журн. – 1991. – Том 48, № 3. – С. 13 – 21.
6. Смик Т. К. Корисні та рідкісні рослини України /Т.К. Смик / Словник-довідник народних назв. – К.: УРЕ, 1991. – 416 с.
7. Ткачик В.П. Флора Прикарпаття / В.П. Ткачик // Л.: НТШ, 2000. – 254с.

Я.Я. Павлышак, Н.К. Коваль, В.С. Кавчак

РАСПРОСТРАНЕНИЕ ДИКОРАСТУЩИХ ЛЕКАРСТВЕННЫХ РАСТЕНИЙ НА ТЕРИТОРИИ КУРОРТА «СХОДНИЦА» ЛЬВОВСКОЙ ОБЛАСТИ

В статье приведен перечень видов дикорастущих лекарственных растений курорта Сходница, систематизированы по семьям, классам и отделам; исследована обильность дикорастущих лекарственных растений курорта «Сходница». Самыми многочисленными являются семьи *Rosaceae* (15,9%), *Asteraceae* (12,2%), *Fabaceae* (4,9%), *Ranunculaceae* (4,9%), *Liliaceae* (4,9%), *Scrophulariaceae* (4,9%), *Caryophyllaceae* (2,4%), *Lamiaceae* (2,4%), *Primulaceae* (2,4%), *Nymphaeaceae* (2,4%), *Amaryllidaceae* (2,4%), *Apiaceae* (2,4%). 26 семьи представлены одним видом (*Malvaceae*, *Apocynaceae*, *Solanaceae*, *Polygonaceae*, *Iridaceae*, *Poaceae*, *Brassicaceae* и др.). Результаты исследований могут быть использованы экологическими службами для охраны дикорастущих лекарственных растений курорта, а также учреждениями, которые занимаются заготовкой лечебного сырья.

Y.Y. Pavlyshak, N.K. Koval, V.S. Kavchak

DISTRIBUTION OF MEDICAL PLANTS ON TERRITORY OF RESORT OF SCHIDNYTSYA LVIV REGION

The list of types of medical plants of resort of Schidnytsya is made in the article, they are systematized on families, classes and departments; the abundantness of medical plants of resort of Schidnytsya is investigational. Most numerous are families of *Rosaceae* (15,9%), *Asteraceae* (12,2%), *Fabaceae* (4,9%), *Ranunculaceae* (4,9%), *Liliaceae* (4,9%), *Scrophulariaceae* (4,9%), *Caryophyllaceae* (2,4%), *Lamiaceae* (2,4%), *Primulaceae* (2,4%), *Nymphaeaceae* (2,4%), *Amaryllidaceae* (2,4%), *Apiaceae* (2,4%). 26 families are presented by one type (*Malvaceae*, *Apocynaceae*, *Solanaceae*, *Polygonaceae*, *Iridaceae*, *Poaceae*, *Brassicaceae* and other). The results of researches can be drawn on by ecological services for the guard of medical plants of resort of Schidnytsya, and also by establishments that engage in the purveyance of medical raw material.

Надійшла 20.11.2012 р.